

Kommende studerendes forventninger og ønsker til studiestarten

August 2022

Baggrund

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) udgav i 2021 rapporten *Nye studerendes deltagelse i sociale fællesskaber på studiet*. Rapporten præsenterer fire idealtyper af studerende med forskellige forventninger og holdninger til samt senere deltagelse i sociale og faglige fællesskaber i den første tid på studiet: 1) Den sociale netværker, 2) Den faglige netværker, 3) Den eftertænksomme og 4) Initiativtageren. Rapporten er baseret på interviews blandt udvalgte studerende på professionshøjskoler og erhvervsakademier med fokus på grupper af studerende, der kan have svært ved at blive en del af fællesskabet. Denne analyse supplerer rapporten ved via spørgeskemadata at undersøge udbredelsen af de forskellige holdninger og forventninger til studiestarten i hele studenterpopulationen på de videregående uddannelser.

Hovedresultater

- 74 % synes, at det er vigtigt at få venner på studiet. Det gælder på kunstneriske uddannelser (86 %), universitetsuddannelser (81%), blandt yngre (81-82 %) og blandt dem med gymnasiesnit på 10+ (84 %).
- 25 % vil gerne være med til at sætte sociale aktiviteter i gang på uddannelsen. Det er især på de kunstneriske uddannelser (39 %) og blandt kommende studerende uden risiko for mistrivsel (27 %).
- 17 % foretrækker at lære nye medstuderende at kende ved at lave noget fagligt frem for socialt. Det gælder især kommende studerende på 26 år eller derover (29 %).
- 18 % frygter at opleve de sociale aktiviteter i studiestarten som grænseoverskridende. Det gælder især kommende studerende med lav trivsel (39%) samt kommende kvindelige studerende (24 %).

Kontakt

Seniorkonsulent Andreas Pihl Kjærsgård, 2299 4798, apk@eva.dk

Kommunikationskonsulent Rasmus Giese Jakobsen, 51 20 81 72, rgj@eva.dk

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Det er vigtigt for tre ud af fire at få venner på studiet, men for knap én ud af fire er det opslidende at være sammen med nye mennesker

Figur 1 viser, hvilke udsagn der, ifølge de kommende studerende, passer på dem og deres forventninger til studiestarten.

Figuren viser, at tre ud af fire (74 %) angiver, at det i meget høj grad eller i høj grad er vigtigt for dem at få venner på studiet. Hver fjerde (25 %) angiver også, at de i meget høj eller høj grad ønsker at være med til at sætte sociale aktiviteter i gang på uddannelsen.

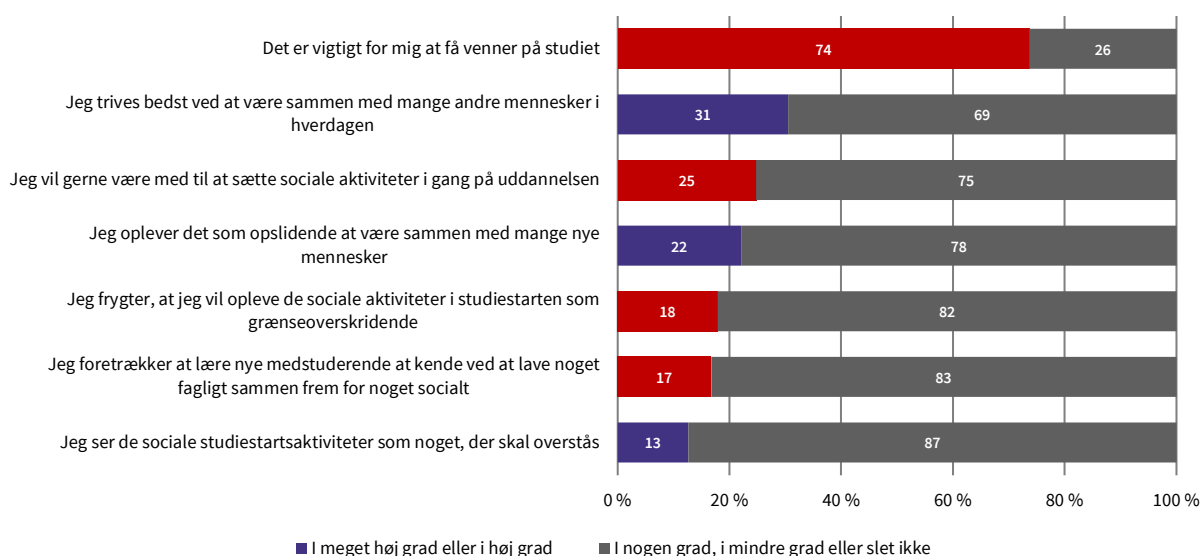
Selvom det er vigtigt for flertallet af de kommende studerende at få venner på studiet, er det mindre end hver tredje studerende (31 %), der trives bedst ved at være sammen med mange andre mennesker i hverdagen. Samtidig finder næsten hver fjerde af de kommende studerende (22 %), at de oplever det som opslidende at være sammen med mange nye mennesker.

Figur 1 viser også, at knap hver femte (18 %) frygter, at de vil opleve de sociale aktiviteter i studiestarten som grænseoverskridende, mens 17 % angiver, at de foretrækker at lære nye medstuderende at kende ved at lave noget fagligt sammen frem for noget socialt. Endelig er der 13 %, som anser de sociale studiestartsaktiviteter som noget, der skal overstås.

Resten af analysen fokuserer på de fire udsagn, der er markeret med rødt i figur 1. Udsagnene er formuleret med henblik på at indfange kendetegn ved de fire typer af studerende, der blev identificeret i rapporten *Nye studerendes deltagelse i sociale fællesskaber på studiet* (EVA, 2021).

FIGUR 1

I hvilken grad passer følgende udsagn på dig? (procent), opdelt på sektor

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2021-kohorten.

Note: Spørgsmål: "I hvilken grad passer følgende udsagn på dig?" Svarmulighederne "I meget høj grad" og "I høj grad" er slået sammen, og "I nogen grad", "I mindre grad" og "Slet ikke" er slået sammen. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2021. N = 20.127.

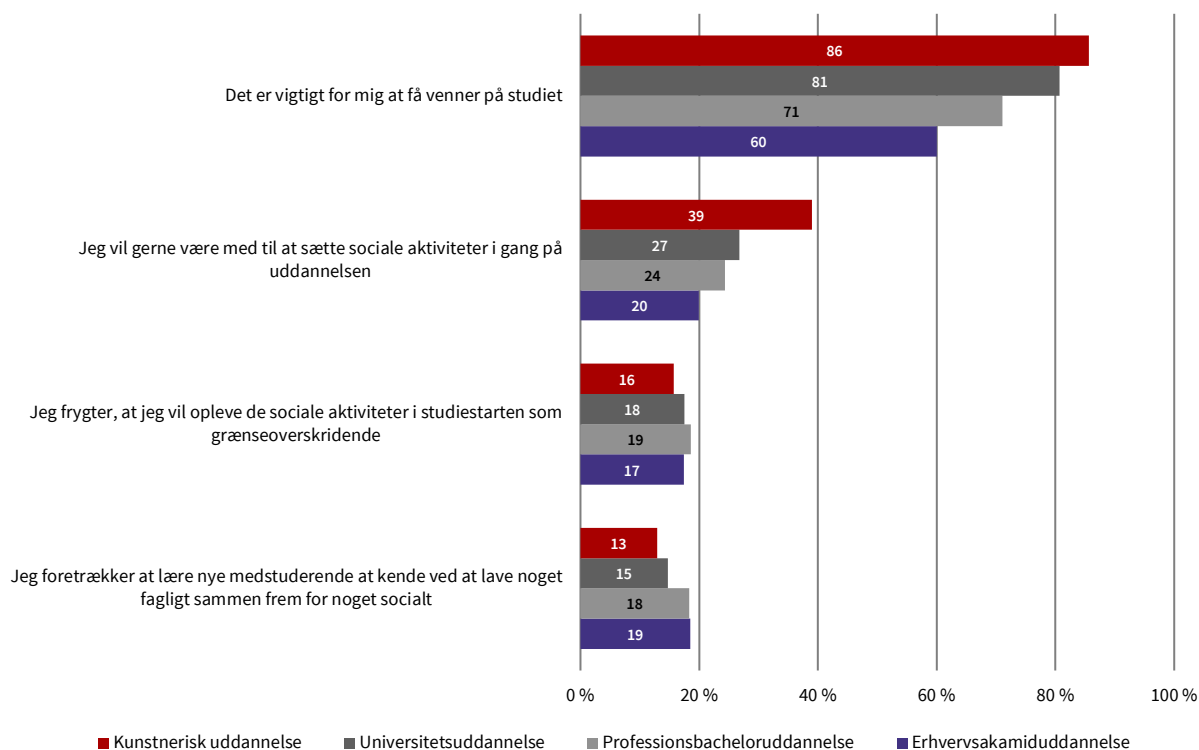
Det er vigtigt for næsten alle på de kunstneriske uddannelser at få venner på studiet, og mange vil gerne sætte sociale aktiviteter i gang

Det er vigtigt for markant højere andele af de kommende studerende på de kunstneriske uddannelser og universitetsuddannelserne at få venner på studiet, end det er for kommende studerende på professionsbacheloruddannelserne eller erhvervsakademiuddannelserne. Figur 2 viser således, at det fx gælder for 86 % på de kunstneriske uddannelser, mens det gælder for 60 % på erhvervsakademiuddannelserne. Figuren viser samtidig, at 39 % af de kommende studerende på de kunstneriske uddannelser gerne vil være med til at sætte sociale aktiviteter i gang, mod 20 % på erhvervsakademiuddannelserne.

På erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne er der lidt højere andele, der angiver, at de foretrækker at lære nye medstuderende at kende gennem faglige frem for sociale aktiviteter, sammenlignet med kommende studerende på kunstneriske og universitetsuddannelser.

FIGUR 2

I hvilken grad passer følgende udsagn på dig? (procent), opdelt på sektor

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2021-kohorten.

Note: Spørgsmål: "I hvilken grad passer følgende udsagn på dig?" Figuren viser for hver type af videregående uddannelse andelen, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til spørgsmålet. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2021. N = 20.127.

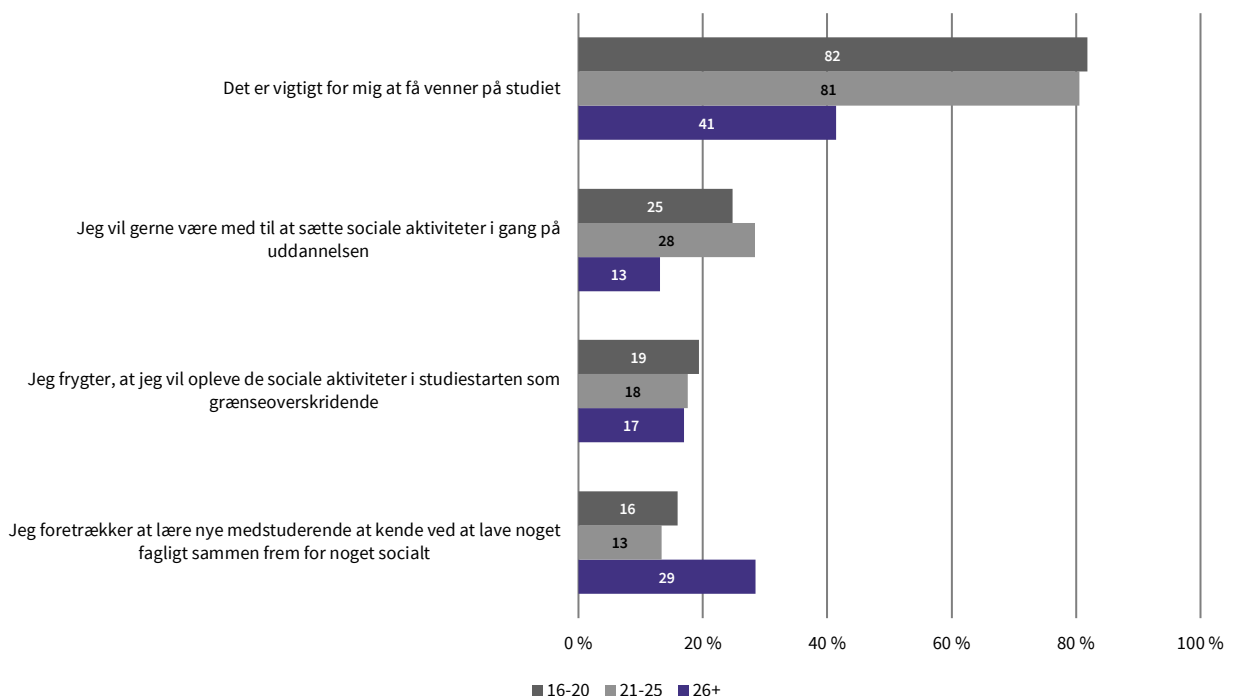
Ældre lægger mindre vægt på at få venner på uddannelsen

Der er store forskelle mellem kommende studerende i forskellige aldersgrupper, med hensyn til hvilke udsagn der passer på dem og deres forventninger til studiestarten. Yngre lægger i højere grad vægt på at få venner på studiet, og flere vil tage initiativ til at sætte sociale aktiviteter i gang. Flere ældre foretrækker modsat at lære nye medstuderende at kende ved at lave noget fagligt frem for socialt. Figur 3 viser således, at:

- Det er vigtigt at få venner på studiet for 81-82 % af de kommende studerende, der er 25 år eller yngre. Den tilsvarende andel er 41 % for kommende studerende, der er 26 år eller ældre.
- 28 % af de 21-25 årige gerne vil være med til at sætte sociale aktiviteter i gang på uddannelsen, mod 13 % blandt de kommende studerende på 26 år eller mere.
- 29 % af de 26+-årige foretrækker at lave noget fagligt frem for socialt med medstuderende. Det samme gælder 16 % og 13 % blandt hhv. de 16-20 årige og de 21-25 årige.

FIGUR 3

I hvilken grad passer følgende udsagn på dig? (procent), opdelt på alder

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2021-kohorten.

Note: Spørgsmål: "I hvilken grad passer følgende udsagn på dig?" Figuren viser for forskellige aldersgrupper andelen, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til spørgsmålet. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2021. N = 20.127.

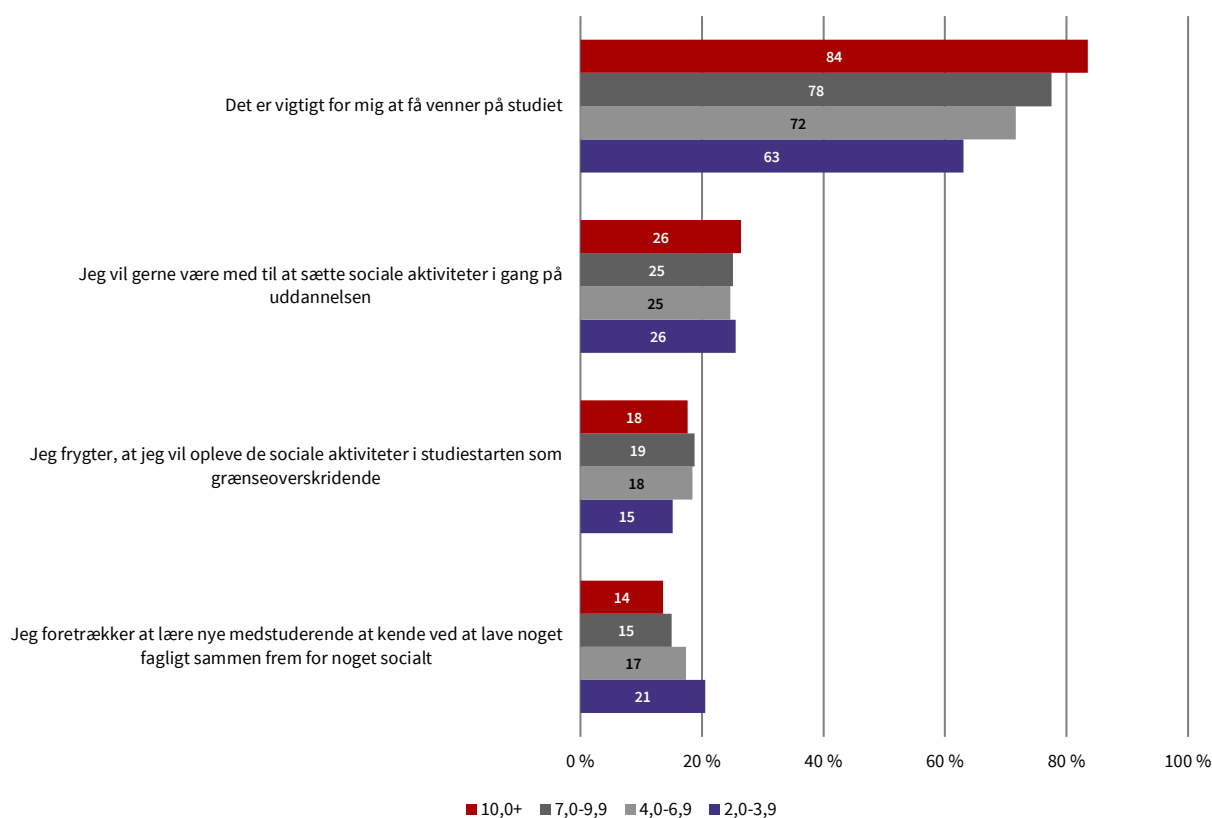
Flere studerende med høje karakterer finder det vigtigt at få venner på studiet

Jo højere karaktergennemsnit de kommende studerende har, desto mere tilbøjelige er de til at synes, at det er vigtigt at få venner på studiet. Figur 5 viser således, at for 84 % af de kommende studerende med et gymnasialt karaktergennemsnit på 10 eller derover er det vigtigt at få venner på studiet. Det samme gælder for 63 % af de kommende studerende med et gymnasiesnit på mellem 2 og 3,9.

Generelt foretrækker en mindre andel studerende at lære nye medstuderende at kende gennem faglige frem for sociale aktiviteter, men andelen er større for studerende med lave gymnasiesnit sammenlignet med andre studerende.

FIGUR 4

I hvilken grad passer følgende udsagn på dig? (procent), opdelt på karaktergennemsnit

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2021-kohorten.

Note: Spørgsmål: "I hvilken grad passer følgende udsagn på dig?" Figuren viser for kommende studerende med forskellige intervaller af gymnasiale karaktergennemsnit andelen, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til spørgsmålet. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2021. N = 18.862.

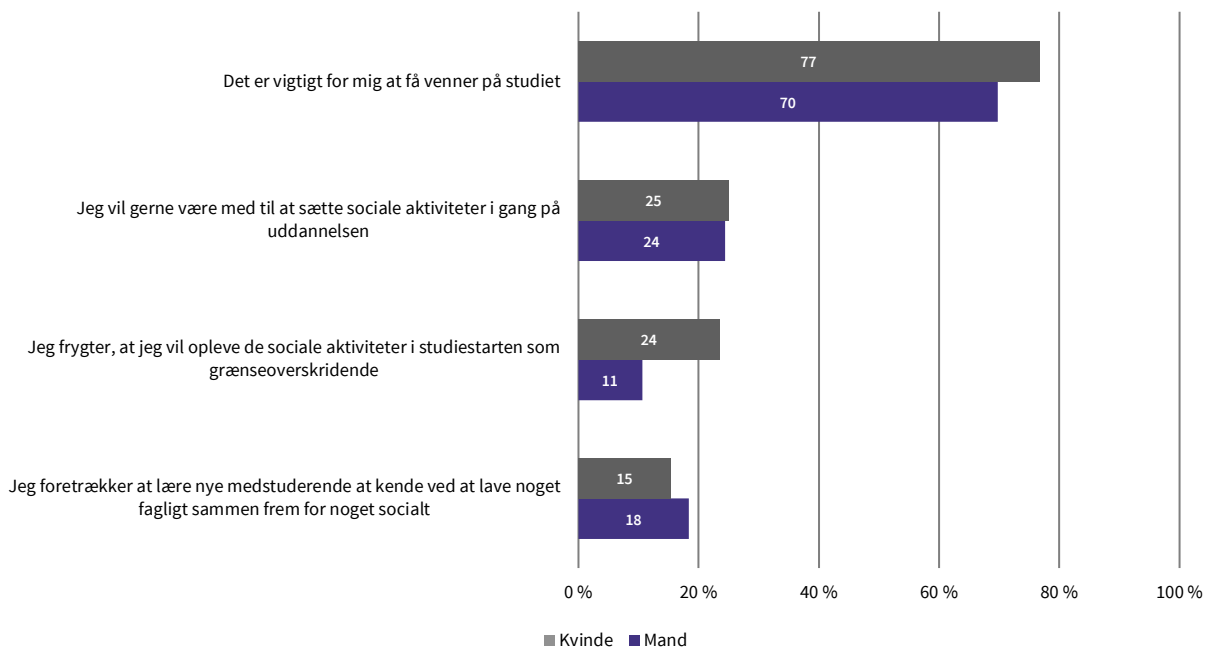
Hver fjerde kvindelige studerende frygter grænseoverskridende aktiviteter i studiestarten

Markant flere kvinder end mænd blandt de kommende studerende frygter, at de vil opleve de sociale aktiviteter i studiestarten som grænseoverskridende. Figur 4 viser således, at dette gælder én ud af fire (24 %) kvindelige studerende. Den tilsvarende andel blandt de mandlige studerende er 11 %.

Kvinder er samtidig lidt mere tilbøjelige til at angive, at det er vigtigt for dem at få venner på studiet, end mænd.

FIGUR 5

I hvilken grad passer følgende udsagn på dig? (procent), opdelt på køn

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2021-kohorten.

Note: Spørgsmål: "I hvilken grad passer følgende udsagn på dig?" Figuren viser for hvert køn andelen, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til spørgsmålet. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2021. N = 20.127.

Flere med lav trivsel frygter at opleve aktiviteter i studiestarten som grænseoverskridende

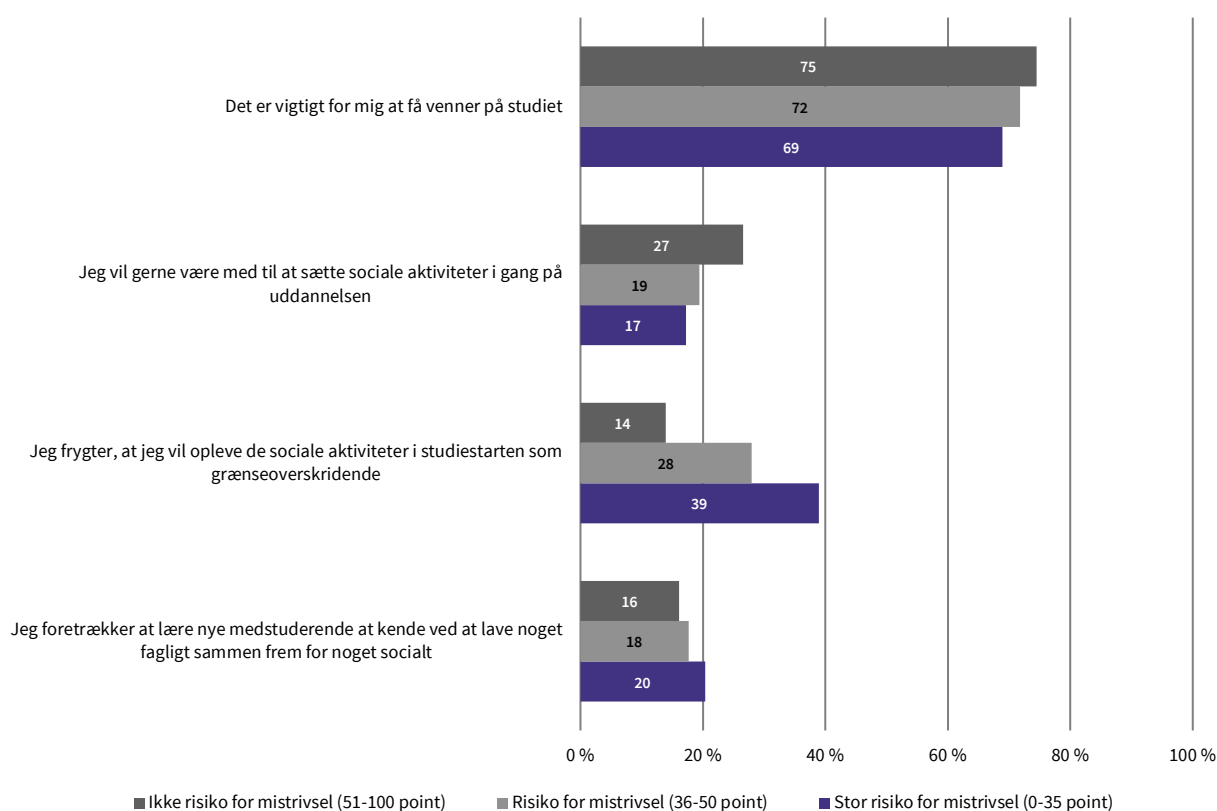
Jo højere de studerendes risiko for mistrivsel er, desto større er deres tilbøjelighed til at frygte, at de vil opleve aktiviteter i studiestarten som grænseoverskridende. Figur 6 viser således, at 39 % af de kommende studerende med stor risiko for mistrivsel frygter at opleve aktiviteter i studiestarten som grænseoverskridende. Det samme gælder 14 % blandt kommende studerende, der ikke er i risiko for mistrivsel.

Figur 6 viser også, at kommende studerende, der ikke er i risiko for mistrivsel, er mere tilbøjelige til at ville være med til at sætte sociale aktiviteter i gang på uddannelsen.

De studerendes trivsel i figur 6 er målt med trivselsskalaen WHO5 (jf. boks 1).

FIGUR 6

I hvilken grad passer følgende udsagn på dig? (procent), opdelt efter forskellige scorer på WHO5-trivselsskalaen

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2021-kohorten.

Note: Spørgsmål: "I hvilken grad passer følgende udsagn på dig?" Figuren viser for hver kategori på trivselsskalaen WHO5 andelene, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til spørgsmålet. Trivselsskalaen WHO5 er et mål for generel trivsel og er udregnet via svarende på fem items, jf. Sundhedsstyrelsen (2017). Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2021. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2021. N = 20.127.

Boks 1: Trivselsskalaen WHO5

WHO-5 er en skala fra 0-100, hvor 0 er lavest mulige trivsel, og 100 er højest. Skalaen er et valideret mål for trivsel, og scoren kan inddeles i tre trivselskategorier:

1. Stor risiko for mistrivsel (pointtal mellem 0-35): Der kan være stor risiko for depression eller stressbelastning.
2. Risiko for mistrivsel (pointtal mellem 36-50): Der kan være risiko for depression eller stressbelastning.
3. Ikke risiko for mistrivsel (pointtal over 50): Der er ikke umiddelbart risiko for depression eller stressbelastning.

Skalaen er udregnet via fem spørgsmål om, hvordan testpersonen har følt sig tilpas i de seneste to uger. WHO-5 måler graden af positive oplevelser og kan anvendes som et mål for personers generelle trivsel eller velbefindende (Sundhedsstyrelsen, 2017).

Boks 2: Datagrundlaget

Analysen bygger på spørgeskemadata fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser samt data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT). Data i dette notat blev indsamlet blandt kommende studerende i august 2021, dvs. umiddelbart inden studiestart. Der blev udsendt invitationer til alle studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i sommeren 2021. Samlet set blev der modtaget besvarelser fra 20.127 respondenter.

Til spørgeskemabesvarelserne har vi på individniveau koblet data fra KOT. Analyserne er vægtede via propensity score-vægtning for at sikre, at undersøgelsespopulationen afspejler den samlede population af kommende studerende bedst muligt. Vægtningen tager højde for skævheder i repræsentativiteten efter køn, alder, gymnasietype, gymnasiekarakterer, optagelsesprioritet, sektor og hovedområde.

Referencer:

EVA. (2021). *Nye studerendes deltagelse i sociale fællesskaber på studiet - Studerendes oplevelser af studiestarten på erhvervsakademier og professionshøjskoler i 2020*. Holbæk: Danmarks Evalueringsinstitut.

Sundhedsstyrelsen. (2017). *Guide til trivselsindekset: WHO-5*. København: Sundhedsstyrelsen.